

**UCHWAŁA NR LVII/516/2022
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU**

z dnia 29 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 218) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 i z 2019 r. poz. 1655 oraz z 2021 r. poz. 2469), uchwała się, co następuje:

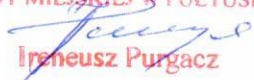
§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 w brzmieniu załączników Nr 1, 2, 3, 4 i 5 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pułtusk.

§ 3. Tracą moc:

1. Uchwała Nr LII/463/2021 Rady Miejskiej w Pułtusk z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022;
2. Uchwała Nr LII/464/2021 Rady Miejskiej w Pułtusk z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU**

Ireneusz Purgacz

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024

I Wstęp

Prowadzenie działań związanych z:

- profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 218) oraz
- przeciwdziałaniem narkomanii, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 i z 2019 r. poz. 1655 oraz z 2021 r. poz. 2469), należy do zadań własnych gminy.

Realizacja tych zadań, w świetle przepisów art. 4¹ ust. 2 ww. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzona jest w postaci uchwalonego przez radę gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024, zwany dalej „Gminnym Programem” opracowano na podstawie przeprowadzonej diagnozy problemów społecznych na terenie gminy Pułtusk, w szczególności powodowanych przez alkohol i narkotyki.

Zgodnie z metodologią, stwierdzone problemy przeformułowano na cele do osiągnięcia, a następnie zaplanowano działania, tj. przedsięwzięcia służące realizacji tych celów. Poszczególnym działaniom zaś, przypisano wskaźniki, tj. miary realizacji działań, pozwalające monitorować Gminny Program i dokonać jego ewaluacji, tj. oceny.

Podstawą prawną i merytoryczną dla działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu, jest Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (NPZ), przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 642). Z tych względów Gminny Program uwzględnia kierunki działań dla jednostek samorządu terytorialnego, z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia psychicznego, określone w NPZ.

Ponadto Gminny Program uwzględnia, także:

- działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym oraz
- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach oraz diagnozę w zakresie występujących w szkołach czynników ryzyka i czynników chroniących.

Ponieważ profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii należą do obszaru zdrowia publicznego, przy realizacji zadań Gminnego Programu ma zastosowanie, także ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 183, z późn. zm).

Źródłem finansowania Gminnego Programu są środki pochodzące z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Planowaną kwotę środków z tego tytułu na dany rok określa

Preliminarz wydatków. Gminny Program jest realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk.

II Cel główny i cele szczegółowe Gminnego Programu

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych.

Cele szczegółowe Programu:

1. Zmniejszenie popytu na napoje alkoholowe i narkotyki.
2. Zmniejszenie dostępności napojów alkoholowych, w szczególności dla osób niepełnoletnich i nietrzeźwych oraz pod wpływem narkotyków.
3. Pogłębienie umiejętności wychowawczych rodziców.
4. Zwiększenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych, wpływających na kształtowanie świadomości, postaw i zachowań prozdrowotnych.
5. Zwiększenie zgłaszalności do leczenia osób uzależnionych, w szczególności spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz nadużywających substancji psychoaktywnych.
6. Zwiększenie świadomości mieszkańców, w szczególności wśród dzieci i młodzieży w zakresie szkód zdrowotnych, powodowanych przez alkohol i narkotyki.
8. Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród uczniów szkół podstawowych.

III Zadania do realizacji

Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii ustala się następujące zadania Gminnego Programu oraz planowane do realizacji na lata 2022-2024 działania:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem:

- 1) wspieranie placówek leczenia odwykowego w zakresie realizacji pogłębionych programów psychoterapii;
- 2) dofinansowanie pomocy udzielanej przez placówki leczenia odwykowego, osobom będącym w kryzysie psychicznym, posttraumatycznym, poprzez wsparcie i konsultacje;
- 3) upowszechnianie informacji nt. dostępnych form i miejsc pomocy dla osób i rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym;
- 4) monitorowanie psychoterapii osób zgłoszonych do leczenia odwykowego;
- 5) wdrażanie procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wśród personelu medycznego Podstawowej Opieki Zdrowotnej;
- 6) stała współpraca z poradniami leczenia uzależnień w zakresie możliwości realizacji programów ograniczania picia i redukcji szkód.

Wskaźniki realizacji zadania:

- a) liczba osób korzystających z programów terapii ponadpodstawowej,
- b) liczba osób w kryzysie psychicznym, korzystających ze wsparcia i konsultacji,

- c) liczba i rodzaj upowszechnionych publikacji nt. dostępnych form i miejsc pomocy osobom i rodzinom z problemem alkoholowym,
- d) liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia,
- e) liczba osób, którym udzielono konsultacji,
- f) liczba przeszkolonych osób personelu medycznego,
- g) liczba dofinansowanych świadczeń specjalistycznych i programów leczenia w placówkach ambulatoryjnych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego (dyżury prawnika, psychologa i specjalisty profilaktyki uzależnień);
- 2) udzielanie specjalistycznego poradnictwa i pomocy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i ich skutkom oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) wspieranie realizacji programów współuzależnienia oraz programów psychoterapii dla rodzin i par;
- 4) podnoszenie kwalifikacji przedstawicieli instytucji, w szczególności członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 5) upowszechnianie informacji nt. przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie oraz miejsc i form dostępnej pomocy;
- 6) udział w ogólnopolskiej kampanii „Reaguj na przemoc”;
- 7) prowadzenie placówki wsparcia dziennego z programem opiekuńczo-wychowawczym;
- 8) wspieranie różnych form pomocy dzieciom w placówce wsparcia dziennego.

Wskaźniki realizacji zadania:

- a) liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia psychologicznego, prawnego oraz w zakresie profilaktyki uzależnień,
- b) liczba i rodzaj dodatkowych programów zrealizowanych dla rodzin i par,
- c) liczba dzieci korzystających z placówki wsparcia dziennego,
- d) liczba upowszechnionych materiałów nt. przeciwdziałania przemocy oraz miejsc i form dostępnej pomocy,
- e) liczba adresatów korzystających z kampanii „Reaguj na przemoc”,
- f) ilość zrealizowanych szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- g) liczba uczestników szkoleń.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) realizowanie na terenie placówek oświatowych programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;

- 2) wspieranie realizacji wśród dzieci i młodzieży pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz wypoczynku letniego o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, kształtujących świadomość, zdrowy styl życia, prawidłowy rozwój oraz postawy i zachowania wobec alkoholu i narkotyków;
- 3) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych, powodowanych przez alkohol, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz kobiet w ciąży (FAS, FASD);
- 4) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości wśród kierujących pojazdami;
- 5) doskonalenie kompetencji rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie wczesnego rozpoznawania zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (NSP tj. dopalaczy);
- 6) dofinansowanie programów psychoedukacyjnych dla rodziców i wychowawców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, służących budowaniu prawidłowych relacji z dzieckiem/ucznem oraz wspierających rozwój dzieci i młodzieży;
- 7) edukacja normatywna i rozwijanie umiejętności życiowych i psychospołecznych wśród uczniów (dzieci i młodzieży);
- 8) przekaz wiedzy uczniom (dzieciom i młodzieży) nt. czynników chroniących i czynników ryzyka występowania zachowań problemowych;
- 9) realizowanie działań zmierzających do ograniczania czynników ryzyka i wzmacniania czynników chroniących, adresowanych do osób eksperymentujących i używających narkotyków;
- 10) doskonalenie kompetencji realizatorów programów profilaktycznych;
- 11) kształtowanie świadomości zdrowotnej nt. zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych lub używania leków w celach pozamedycznych;
- 12) edukowanie sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie zasad odpowiedzialnej sprzedaży tychże napojów;
- 13) upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych (materiały informacyjno-edukacyjne);
- 14) promowanie stron internetowych dotyczących problematyki uzależnień behawioralnych, np. www.uzaleznieniabehawioralne.pl, www.anonimowihazardzisci.org, www.kbpn.gov.pl/portal?i=1769037;
- 15) upowszechnianie informacji o działającej infolinii 800 100 100 dla rodziców i nauczycieli potrzebujących wsparcia w zakresie cyberprzemocy i zagrożeń związanych z nowymi technologiami;
- 16) udostępnianie i wykorzystywanie testów przesiewowych, potwierdzających wystąpienie zaburzeń behawioralnych.

Wskaźniki realizacji zadania:

- a) liczba zrealizowanych programów rekomendowanych,
- b) liczba adresatów programów rekomendowanych,
- c) liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, sportowo-rekreacyjnych,
- d) liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego z programem profilaktycznym,
- e) ilość rozpropagowanych materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód

- zdrowotnych i społecznych, powodowanych przez alkohol,
- f) ilość rozpropagowanych materiałów informacyjno - edukacyjnych dotyczących nietrzeźwości kierowców,
  - g) liczba rodziców i wychowawców objętych warsztatami psychoedukacyjnymi,
  - h) liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach rozwijających umiejętności życiowe i psychospołeczne,
  - i) liczba zrealizowanych zajęć wśród uczniów w zakresie edukacji nt. czynników chroniących i czynników ryzyka zachowań problemowych,
  - j) liczba zrealizowanych programów w zakresie ograniczania czynników ryzyka i wzmacniania czynników chroniących,
  - k) ilość przeszkolonych osób w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych,
  - l) liczba przeszkolonych sprzedawców napojów alkoholowych,
  - ł) ilość i rodzaj upowszechnionych materiałów edukacyjno-informacyjnych,
  - m) upublicznienie na stronach: Urzędu Miasta w Pułtusk, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk oraz placówek oświatowych dostępu do stron internetowych dot. problematyki uzależnień behawioralnych oraz testów przesiewowych w tym zakresie.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

- 1) zlecenie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom realizacji zadań publicznych, objętych programem oraz udzielanie dotacji;
- 2) rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, poprzez wymianę informacji, konsultacje i podejmowanie wspólnych inicjatyw.

Wskaźniki realizacji zadania:

- a) liczba zleconych programów do realizacji przez organizacje pozarządowe i inne podmioty,
- b) liczba programów zrealizowanych przez jednostki organizacyjne Gminy Pułtusk,
- c) liczba zrealizowanych szkoleń dla przedstawicieli instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym od narkotyków i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie w środowisku lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

- 1) udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk wsparcia o charakterze doradczym i rzeczowo-finansowym osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom;
- 2) podnoszenie wśród osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Wskaźniki realizacji zadania:

- a) liczba i rodzaj wsparcia udzielonego osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- b) liczba osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, którzy podnieśli umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) kontrolowanie przez organ zezwalający punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń;
- 2) zawiadamianie policji lub prokuratury o przypadkach łamania ustawowych zakazów sprzedaży, reklamy i promocji alkoholi;
- 3) realizowanie procedury cofania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, za nieprzestrzeganie ustawowych zasad i warunków sprzedaży alkoholu;
- 4) monitorowanie przestrzegania zakazu promocji napojów alkoholowych podczas imprez masowych, festynów i koncertów, w szczególności z udziałem dzieci i młodzieży;
- 5) monitorowanie efektów szkoleń sprzedawców alkoholu poprzez przeprowadzanie badania „Tajemniczy klient”.

Wskaźniki realizacji zadania:

- a) liczba skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- b) liczba podjętych interwencji w związku ze sprzedażą alkoholu niezgodnie z przepisami,
- c) liczba podjętych interwencji związanych ze złamaniem zakazu reklamy i promocji alkoholu,
- d) ilość cofniętych zezwoleń z tytułu złamania zakazu sprzedaży alkoholu,
- e) ilość cofniętych zezwoleń z tytułu złamania zakazu reklamy i promocji alkoholu,
- f) liczba sprzedawców, którzy dokonali sprzedaży alkoholu osobom budzącym wątpliwość co do ich pełnoletności, bez sprawdzania dokumentu tożsamości.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej (CIS) oraz Klubu Integracji Społecznej (KISS):

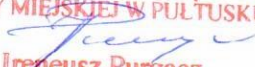
- 1) udzielanie dotacji do działalności CIS, prowadzącego przez organizację samorządową (stowarzyszenie), zgodnie z ustawą z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- 2) finansowanie działań Klubu Integracji Społecznej (KISS), prowadzonego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusk.

Wskaźniki realizacji zadania:

- a) kwota udzielonych dotacji na działalność Centrum Integracji Społecznej,
- b) kwota środków wydatkowanych na działalność Klubu Integracji Społecznej,
- c) liczba uczestników realizujących indywidualny program zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej,
- d) liczba uczestników realizujących kontrakt socjalny w Klubie Integracji Społecznej.

IV Badania i monitoring

Dla potrzeb diagnozy zachowań problemowych, wynikających z używania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w ramach Gminnego Programu przewiduje się organizowanie badań, sondaży, opinii. Jednocześnie prowadzone będzie monitorowanie problemów alkoholowych i narkomanii w środowisku lokalnym, a także ewaluacja Gminnego Programu po zakończeniu jego realizacji.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Ireneusz Purgacz

**Preliminarz wydatków Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

Nazwa zadania	Koszt realizacji Dział 851	
	Rozdział 85153 Przeciwdziałanie narkomania	Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi
Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych		60.000,00 zł
Wnioski do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego		13.000,00 zł
Wspieranie leczenia odwykowego – programy dla osób z grup ryzyka, będących w kryzysie posttraumatycznym		10.000,00 zł
Prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego dla ofiar przemocy domowej (dyżury: prawnika, psychologa i specjalisty profilaktyki uzależnień)		42.000,00 zł
Kampanie oraz działania informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom: od substancji psychoaktywnych, behawioralnym oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2.460,00 zł	4.920,00 zł
Konkurs Ofert na powierzenie realizacji zadań profilaktycznych przez organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, kluby sportowe, parafie, itp.	10.000,00 zł	60.000,00 zł
Samodzielna realizacja zadań - działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna prowadzona w szkołach	20.000,00 zł	50.000,00 zł
Szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sprzedawców alkoholu i przedstawicieli instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy		8.480,00 zł
Koszty lokalowe Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (energia, c.o, telefon, internet, materiały biurowe, toner, środki czystości, sprzętanie), korespondencja		40.200,00 zł
Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		66.000,00 zł
Realizacja programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego	17.540,00 zł	40.200,00 zł
Dofinansowanie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych placówki wsparcia dziennego		35.000,00 zł
Aktywizacja i integracja osób bezrobotnych z problemem alkoholowym lub zagrożonych tym problemem – Klub Integracji Społecznej i Samopomocy przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej		8.000,00 zł
Stanowisko ds. obsługi działalności profilaktycznej		65.000,00 zł
Wynagrodzenie pracownika wydającego zezwolenia		17.200,00 zł
Wspieranie działań Centrum Integracji Społecznej		30.000,00 zł
	50.000,00 zł	550.000,00 zł
Razem	600.000,00 zł	

Lokalna diagnoza problemów społecznych 2021

1. Dane instytucjonalne:

Mieszkańcy miasta i gminy ogółem – 23 820, w tym:

- a) miasto – 18 822,
- b) gmina – 4 998.

Populacja osób powyżej 18 lat ogółem – 19 004, w tym:

- a) miasto – 15 083,
- b) gmina – 3 921.

Populacja osób do lat 18 ogółem – 4 816, w tym:

- a) miasto – 3 739,
- b) gmina – 1 077.

Osoby uzależnione od alkoholu ogółem – 455, w tym:

- a) miasto – 361,
- b) gmina – 94.

Osoby dorosłe nadużywające alkoholu ogółem – 1 140, w tym:

- a) miasto – 905,
- b) gmina – 235.

Osoby dorosłe współuzależnione ogółem – 760, w tym:

- a) miasto – 603,
- b) gmina – 157.

Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików ogółem – 722, w tym:

- a) miasto – 573,
- b) gmina – 149.

Ofiary przemocy domowej ogółem – 986, w tym:

- a) miasto – 783,
- b) gmina – 203.

Przemoc domowa i inne zaburzenia życia rodzinnego

1) Dane (w skali powiatu) Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku:

Procedura Niebieskich Kart – 74,

w tym:

- a) miasto – 32,
- b) wieś – 42.

Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem – 79,

w tym:

- a) kobiety – 65,
- b) mężczyźni – 7,
- c) małoletni do lat 18 – 7.

Sprawcy przemocy domowej ogółem – 77, w tym:

- a) kobiety – 7,
- b) mężczyźni – 70.

Mieszkańcy pod wpływem alkoholu zatrzymani w areszcie Komendy Powiatowej Policji do wytrzeźwienia ogółem – 55, w tym:

- a) kobiety – 14,
- b) mężczyźni – 41.

Wnioski do Sądu – 109 i mandaty karne - 716 z art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Liczba pouczeń – 508.

2) Dane Komendy Straży Miejskiej:

Zarejestrowano 1694 interwencje podjęte przez Straż Miejską, w tym:

- interwencje z zakresu przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ogółem – 113.

Liczba osób nietrzeźwych odwiezionych do miejsca zamieszkania ogółem – 14.

Liczba pouczeń dotyczących przestrzegania ustawy – 113.

Liczba mandatów karnych – 0.

Przeprowadzono kontrolę 9 punktów sprzedaży alkoholu wspólnie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3) Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Liczba rodzin objętych pomocą ogółem – 424 w tym:

- liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny – 39.

Liczba osób dorosłych z problemem alkoholowym korzystających z pomocy w formie bezpłatnych posiłków – 26.

Liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy w formie bezpłatnych posiłków – 7.

4) Dane Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy Domowej:

- a) porady psychologiczne – 63,
- b) porady prawne – 65,
- c) porady specjalisty profilaktyki uzależnień - 95.

5) Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- a) do Zespołu wpłynęło 34 Niebieskie Karty (NK),
- b) utworzono 34 grupy robocze,
- c) zakończono procedurę w przypadku 43 Niebieskich Kart.

6) Dane (w skali powiatu) Poradni Uzależnień oraz Szpitala Powiatowego Gajda-Med:

Poradnia AL – MED:

- a) liczba zarejestrowanych osób uzależnionych, którym udzielono świadczenia – 181,
- b) liczba osób współuzależnionych, którym udzielono świadczenia – 91,
- c) liczba osób z problemem narkotykowym, którym udzielono świadczenia – 19,
- d) brak możliwości podania ilości osób, które ukończyły program podstawowy gdyż wszystkie osoby zakwalifikowane do udziału w programie terapeutycznym są w trakcie jego realizacji.

Poradnia Psycho-Med:

- a) liczba zarejestrowanych osób uzależnionych, którym udzielono świadczenia – 20,
- b) liczba osób współuzależnionych, którym udzielono świadczenia -25,

- c) liczba osób z problemem narkotykowym, którym udzielono świadczenia – 5,
- d) liczba osób, które ukończyły podstawowy program psychoterapii uzależnień – 5.

Liczba interwencji Szpitala wobec:

- a) 108 osób hospitalizowanych,
- b) 244 osób przetrzymanych do wytrzeźwienia,
- c) 273 osób zatrzymanych przez Policję w celu przeprowadzenia badań.

Liczba interwencji Szpitala wobec osób będących pod wpływem narkotyków (w tym dopalaczy) – 30.

7) Dane dotyczące rynku alkoholowego:

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu:

- a) do 4,5% oraz piwa – 6,
- b) powyżej 4,5% do 18% (z wyłączeniem piwa) – 5,
- c) powyżej 18% – 4.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu:

- a) do 4,5% oraz piwa – 7,
- b) powyżej 4,5% (z wyłączeniem piwa) – 2,
- c) powyżej 18% – 1.

8) Dane (w skali powiatu) dotyczące alkoholu i nieletnich:

- a) liczba ujawnionych przez policjantów nieletnich pod wpływem alkoholu- 20,
- b) liczba ujawnionych nieletnich pod wpływem narkotyków- 0.

9) Dane (w skali powiatu) dotyczące kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu:

- a) liczba nietrzeźwych kierowców (od 0,51 promila wzwyż) – 85,
- b) nietrzeźwi kierowcy (wykroczenie z art. 87 kw) – 79,
- c) liczba wypadków – 36, w tym: spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców – 2,
- d) liczba kolizji drogowych – 397, w tym: spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców - 18.

10) Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA):

- a) liczba osób zgłoszonych do Komisji na leczenie odwykowe – 45 (w tym 35 mężczyzn i 10 kobiet),
- b) rozmowy motywujące do podjęcia dobrowolnej terapii – 37,
- c) wnioski do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego – 18,
- d) liczba osób korzystających z konsultacji członków GKRPA – 25,
- e) członkowie GKRPA przeprowadzili kontrolę 9 punktów sprzedaży alkoholu z udziałem Straży Miejskiej (udzielono 4 pouczeń),
- f) powierzono do realizacji podmiotom zewnętrznym (konkurs ofert) – 5 programów profilaktycznych,
- g) przyjęto do realizacji, jako samodzielne wykonywanie zadań profilaktycznych przez jednostki organizacyjne gminy (konkurs wniosków) – 11 programów profilaktycznych,
- h) GKRPA zaopiniowała 65 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym 4 negatywne opinie),
- i) liczba Niebieskich Kart założonych przez GKRPA – 1.

2. Badania ankietowe i sondaż diagnostyczny:

Badania zostały przeprowadzone we wrześniu i październiku 2021 r. przez wyspecjalizowaną w tym zakresie instytucję – Oficynę Profilaktyczną w Krakowie, ul. Dworcowa 9a/19.

W badaniach diagnozujących problemy udział wzięło 880 respondentów. Objęto nimi trzy wybrane grupy mieszkańców:

- dzieci i młodzież szkolną (628 osób),
- dorosłych mieszkańców gminy (237 osoby),
- sprzedawców alkoholi (15 osób).

Celem przeprowadzonych badań było poznanie opinii i postaw respondentów na temat wybranych problemów społecznych, występujących na terenie Gminy Pułtusk, takich, jak: problem alkoholowy, problem narkotykowy, nikotynizm, problem przemocy domowej, rówieśniczej, uzależnień behawioralnych, cyberprzemocy oraz profilaktyki. Badania przeprowadzono także w celu identyfikacji przyczyn wywołujących sytuacje problemowe, określenia skali problemów oraz analizy podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia.

1) Problem alkoholowy w ocenie mieszkańców:

Występuje w znacznym natężeniu – spożywanie alkoholu zadeklarowało większość respondentów (78 %). Wśród nich, co druga osoba sięga po niego w sposób okazjonalny, czyli kilka razy w roku (49 %). Z częstotliwością wskazującą na picie ryzykowne czy też szkodliwe (kilka razy w tygodniu lub częściej) po alkohol sięga 3% badanych mieszkańców gminy. Zdecydowana większość mieszkańców nie sięgała częściej po alkohol w okresie trwania pandemii COVID-19 (65 %). 6% badanych przyznało się do częstszego spożywania alkoholu w trakcie trwania pandemii COVID-19.

Badania wykazały, iż część mieszkańców Gminy Pułtusk wykonywała swoje obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu. Do takiego zachowania przyznało się 5% respondentów, przy czym wszyscy zadeklarowali, iż sytuacja taka miała miejsce raz. Do kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu przyznało się 3% respondentów przy czym większości zdarzyło się to raz. Niepokojące jest to, że 37% ankietowanych było świadkiem sytuacji prowadzenia pojazdu przez osobę znajdującą się pod wpływem alkoholu, co może wskazywać na występowanie na terenie Gminy Pułtusk problemów w tym zakresie. Zdecydowana większość respondentów posiada wiedzę na temat szkodliwości picia alkoholu w ciąży na rozwój dziecka. Tylko 2 % mieszkańców nie wie, czy picie alkoholu ma wpływ na rozwój dziecka. Warto zwrócić uwagę, iż świadkiem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży w ciągu ostatnich 12 miesięcy było 31 % badanych.

2) Problem alkoholowy w ocenie uczniów:

Biorąc pod uwagę podsumowanie wyników badań można stwierdzić, że problem spożywania alkoholu wśród uczniów jest znaczny. Kiedykolwiek w życiu sięgnął po alkohol co drugi badany (51 %), a co czwarty spożywał go w ciągu ostatnich 30 dni (26 %). Niepokojący jest również odsetek uczniów (54 %), którzy uznają alkohol za łatwy do zdobycia oraz uważają go za nieszkodliwy dla zdrowia lub wykazują brak wiedzy w tym zakresie. Wysoki odsetek uczniów sięgających po alkohol oraz uznających go za łatwy do zdobycia wynika z tego, że w badaniu wzięli udział respondenci z klas ponadpodstawowych, którzy są pełnoletni. Wyniki badania przybliżają również nieodpowiedzialne zachowania rodziców, którzy częstują dzieci alkoholem.

Z przeprowadzonego badania wyłania się obraz wczesnej inicjacji alkoholowej. 12 % ankietowanych przyznało, że sięgnęli po alkohol przed ukończeniem 10 roku życia (spośród tych którzy spożywali alkohol). Osoby te stanowiły 6 % całej próby badawczej. Większość uczniów pierwszy raz spożyła alkohol w wieku 14-16 lat (48 % spośród tych, którzy spożywali alkohol).

Warto mieć na uwadze przede wszystkim to, że część uczniów nie ma świadomości na temat szkodliwości alkoholu – 29 % ankietowanych uznało go za mało szkodliwy lub przyznało, iż nie ma na ten temat żadnej wiedzy.

3) Problem alkoholowy w ocenie sprzedawców napojów alkoholowych:

Przeprowadzone wśród sprzedawców napojów alkoholowych badanie nie wykazało występujących w znacznym stopniu problemów sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Według 33 % badanych zauważalny jest wzrastający poziom spożycia alkoholu przez mieszkańców Gminy Pułtusk na przestrzeni lat. Niepokojący jest jednak niski odsetek sprzedawców, którzy sprawdzają dowód osobisty klienta za każdym razem, gdy nie mają pewności, co do jego pełnoletności (33 %). Większość sprzedawców biorących udział w badaniu stwierdziła, że zdarzyły się sytuacje, w których osoby nietrzeźwe próbowały kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie (73%). Tylko 13 % sprzedawców przyznało się do sprzedaży alkoholu osobie nietrzeźwej. Niewielki odsetek badanych brało udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu (47 %). Według ankietowanych we wszystkich punktach sprzedaży widnieje informacja o szkodliwości alkoholu, do której zobowiązuje ustawa.

4) Problem nikotynowy w ocenie mieszkańców i uczniów:

Bazując na uzyskanych wynikach można stwierdzić, że w Gminie Pułtusk papierosy pali 23 % mieszkańców, w tym 21 % badanych wypala dziennie powyżej 16 sztuk papierosów. Niepokojący jest fakt, że co trzeci palący mieszkaniak nie próbował zerwać z nałogiem, a co szósty wypalał ich większe ilości w czasie trwania pandemii COVID-19.

Problem palenia papierosów oraz e-papierosów wśród uczniów z Gminy Pułtusk występuje na wysokim poziomie (34 %). Kiedykolwiek w życiu po papierosy i e-papierosy sięgnął co trzeci badany, a co piąty palił je w ciągu ostatnich 30 dni. Uczniowie palą papierosy elektroniczne z nieco większą częstotliwością, niż te tradycyjne. Znaczna część młodych mieszkańców nie ma świadomości lub wiedzy na temat szkodliwości e-papierosów dla zdrowia (38%).

5) Problem narkotykowy w ocenie mieszkańców i uczniów:

Problem zażywania substancji psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy występuje w bardzo niskim natężeniu. Tylko 4 % dorosłych mieszkańców przyznało się do zażywania narkotyków (3 % zażywało je jednokrotnie, 1 % robi to kilka razy w roku). Ważnym wnioskiem z badania jest fakt, że wszyscy respondenci mają świadomość szkodliwości narkotyków i dopalaczy dla zdrowia.

Analiza wyników wśród uczniów przeprowadzona pod kątem środków psychoaktywnych pozwala stwierdzić, że problem ten wśród młodzieży dotyczy 7 % badanych. Niepokojący jest niski wiek inicjacji narkotykowej wśród uczniów, gdyż co trzeci, który przyznał się do ich zażywania zrobił to mając mniej niż 10 lat. Najpopularniejszą substancją psychoaktywną wśród uczniów okazała się marihuana i haszysz.

6) Problem przemocy domowej i rówieśniczej:

Analiza wyników pod kątem przemocy w rodzinie pozwala stwierdzić, że ten problem dotyczy bezpośrednio 3 % mieszkańców, natomiast 26% mieszkańców zna osobę doświadczającą przemocy w swoim domu. Część respondentów, która przyznała się do stosowania przemocy, kierowała ją wobec dziecka/dzieci. Problem przemocy wśród osób starszych w Gminie Pułtusk dostrzega 15 % badanych.

Wśród uczniów przemocy kiedykolwiek w życiu doznał znaczny odsetek uczniów (33 %), a do stosowania przemocy wobec drugiej osoby przyznało się 36 % uczniów. Blisko połowa badanych uczniów dostrzega problem przemocy na terenie szkoły. Na terenie Gminy Pułtusk występuje

znaczny problem z cyberprzemocą wśród uczniów, gdyż co drugi uczeń jej doświadczył, a co czwarty przyznał się do jej stosowania.

7) Uzależnienia behawioralne:

Biorąc pod uwagę wyniki badań możemy stwierdzić, że problem nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych może mieć 7 % dorosłych mieszkańców Gminy Pułtusk - poświęcają na to powyżej 5 godzin dziennie. Problem związany z nadmiernym korzystaniem z urządzeń elektronicznych przybiera znaczące rozmiary, gdyż 44 % badanych przyznało się do częstszego korzystania z nich w trakcie pandemii.

Badania na grupie uczniów wykazały, że z urządzeń elektronicznych codziennie korzysta większość młodych mieszkańców (81%), a problem nadmiernego korzystania z tych urządzeń może dotyczyć nawet 37% uczniów. Najczęstszą formą korzystania z urządzeń elektronicznych jest kontakt ze znajomymi, słuchanie muzyki, oglądanie filmów, korzystanie z portali społecznościowych.

8) Profilaktyka:

Badania pokazują, iż 15 % dorosłych mieszkańców nie zna danych kontaktowych do instytucji pomocowych i nie wie, gdzie je znaleźć.

Bazując na uzyskanych wynikach badań można stwierdzić, że wysoki odsetek uczniów z Gminy Pułtusk nie brał udziału w zajęciach profilaktycznych, a część ocenia je negatywnie. Najciekawszym rodzajem zajęć profilaktycznych byłyby zajęcia warsztatowe z psychologiem.

9) Działania profilaktyczne:

Ocena mieszkańców: Odpowiedzi respondentów pokazują, że mieszkańcy gminy w większości oceniają zaangażowanie władz lokalnych pozytywnie, jednakże blisko co piąty mieszkaniec ocenia je negatywnie. Pozostała część z nich nie ma na temat takich działań wiedzy. Pozytywne jest to, że znaczna część badanych zwróciłaby się do Telefonu Zaufania oraz Policji w przypadku uzależnień oraz przemocy.

Ocena uczniów: Z zebranych w procesie badawczym danych wynika, że co trzeci uczeń nie brał udziału w zajęciach profilaktycznych i ten sam odsetek ocenia je jako nieciekawe i niewnoszące nic nowego. Dla większości respondentów najciekawszym rodzajem zajęć profilaktycznych byłyby zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, natomiast najmniej ciekawe zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych.

3. Zidentyfikowane problemy oraz wnioski i rekomendacje do podejmowanych działań profilaktycznych, wynikające z raportu pt. „Diagnoza Problemów Społecznych w Gminie Pułtusk” /Kraków 2021/:

1) Z analizy danych instytucjonalnych wynika, iż w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 odnotowano:

a) poprawę wskaźników w kategoriach problemów: spadła liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (w 2020 było 124, a w 2021 jest 79); spadek liczby interwencji szpitala wobec hospitalizowanych (w 2020 r. było 158 pacjentów, a w roku 2021 jest ich 108); zmniejszyła się liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły od Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku (w 2020 r. było 106, a w 2021 r. jest to 74); spadła liczba mieszkańców pod wpływem alkoholu zatrzymanych w areszcie Komendy Powiatowej Policji do wytrzeźwienia (w 2020 r. było ich 70, a w roku 2021 jest 55); zmniejszyła się liczba osób objętych pomocą przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (w 2020 r. była to liczba 482, a w roku 2021 jest 424); zmniejszyła się liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego (w 2020 r. była to liczba 44, a w roku 2021 jest 34); spadła liczba

osób zarejestrowanych, którym udzielono świadczenia w poradniach uzależnień (w 2020 r. ogólnie była to liczba 280, a w 2021r. było ich 201).

b) wzrost wskaźników w kategoriach problemów: wzrosła liczba interwencji podjętych przez Straż Miejską (w 2020 r. było ich 1347, a w roku 2021 jest ich 1694); wzrosła liczba osób nietrzeźwych odwiezionych do miejsca zamieszkania przez Straż Miejską (w 2020 r. było ich 5, a w roku 2021 jest 14); zwiększyła się liczba kolizji drogowych (w roku 2020 było 329, a w roku 2021 jest 397); wzrosła także liczba nietrzeźwych kierowców - od 0,51 promila wzwyż – (w 2020 r. było 63 osoby, a w 2021 r. jest ich 85); wzrosła liczba wniosków do Sądu, mandatów karnych z art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (wniosków do Sądu w 2020 r. było 10, a w 2021 r. jest 109, mandatów karnych w 2020 r. było 556, a w roku 2021 jest 716); zwiększyła się liczba porad u psychologa (w 2020 r. 42, a w 2021 r. 63) oraz porad u prawnika (w 2020 r. było 45, a w 2021r. jest 65); zwiększyła się liczba ujawnionych przez policjantów osób nieletnich pod wpływem alkoholu (w 2020 r. było ich 7, a w 2021 r. jest 20); zwiększyła się liczba interwencji szpitala wobec osób będących pod wpływem narkotyków, w tym dopalaczy (w 2020 r. nie było takich interwencji, a w 2021 r. jest ich 30); zwiększyła się liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w 2020 r. było ich 32 osoby, a w 2021 r. jest ich 45).

2) Problemy wynikające z badań ankietowych:

- a) problem spożywania alkoholu wśród uczniów, gdyż kiedykolwiek w życiu sięgnął po niego co drugi badany, a co czwarty spożywał go w ciągu ostatnich 30 dni,
- b) nikotynizm w szczególności wśród dzieci i młodzieży (papierosy pali regularnie 6 % uczniów a 34 % uczniów paliło papierosy chociaż raz w życiu, 17 % uczniów sięgnęło po nie w ciągu ostatnich 30 dni),
- c) zauważalny problem wzrostu poziomu spożycia alkoholu przez mieszkańców Gminy Pułtusk na przestrzeni lat (ten problem zauważa 33 % badanych),
- d) niepokojący jest niski wiek inicjacji narkotykowej wśród uczniów (co trzeci, który przyznał się do ich zażywania zrobił to mając mniej niż 10 lat),
- e) przemoc wśród dorosłych mieszkańców (12%),
- f) przemoc rówieśnicza - w większości ze strony kolegów ze szkoły (72 % uczniów wskazało, że doświadczyło przemocy psychicznej, zaś 57 % iż była to przemoc fizyczna), 5% uczniów stwierdziło, że w ich domu członkowie rodziny stosują wobec nich przemoc,
- g) cyberprzemoc – doznanie takiego problemu zadeklarowała prawie połowa uczniów (45 %), najczęstszym rodzajem cyberprzemocy okazało się publikowanie obraźliwych treści na czyjs temat w internecie (70 %) oraz naśmiewanie, naruszanie czyjejs prywatności (ok. 60 %),
- h) problem nadmiernego korzystania przez uczniów z urządzeń elektrycznych – powyżej 5 godzin dziennie (37%).

3) Rekomenduje się realizację w ramach Programu następujących działań:

- a) kluczowym działaniem jest realizowanie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym wśród dzieci i młodzieży poprzez przeprowadzenie programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, np. „Fantastyczne Możliwości”, „Domowi Detektywi”, „Archipelag Skarbów”,
- b) organizowanie warsztatów oraz przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i palenia papierosów, hazardu, uzależnień behawioralnych a także mechanizmów uzależnienia (ulotki, broszury, bilbordy),
- c) organizowanie szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry celem zwiększenia efektywności prowadzonych działań profilaktycznych,

- d) rozpowszechnianie wśród uczniów i mieszkańców informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej,
- e) w dobie pandemii COVID-19 konieczne jest również prowadzenie działań koncentrujących się na zwiększeniu odporności psychicznej dzieci i młodzieży,
- f) zaleca się propagowanie wśród uczniów i mieszkańców zdrowego stylu życia młodzieży na negatywne skutki sytuacji kryzysowej spowodowanej pandemią, poprzez radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych,
- g) wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- h) przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami,
- i) przeprowadzenie kampanii informującej o skutkach picia w czasie ciąży, zapoznanie mieszkańców z tematyką FAS – alkoholowego zespołu płodowego oraz uświadomienie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu,
- j) prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla rodzin i osób z problemem przemocy domowej,
- k) zorganizowanie warsztatów, których celem będzie zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, poprzez ukazanie sposobów komunikowania się z osobą stosującą przemoc,
- l) ograniczanie możliwości zakupu i spożywania napojów alkoholowych i papierosów przez osoby niepełnoletnie poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie zasad odpowiedzialnej sprzedaży alkoholi oraz konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych z tytułu łamania zakazów ustawowych,
- ł) zorganizowanie badania „Tajemniczy klient” w celu uzyskania pewności, czy sprzedawcy napojów wysokoprocentowych nie sprzedają alkoholu osobom niepełnoletnim.
- m) zorganizowanie i sfinansowanie szkoleń dla nauczycieli dot. zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Ocena potrzeb ograniczania dostępności alkoholu na podstawie diagnozy skali problemów alkoholowych:

Zasadniczym celem polityki samorządowej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi jest ograniczanie dostępności napojów alkoholowych. Stanowi ono skuteczną metodę zmniejszającą poziom spożycia alkoholu i problemów z tym związanych.

Uchwałą Nr LXI/480/2018 Rady Miejskiej w Pułtusku z dnia 14 czerwca 2018 r. dokonano znacznego zmniejszenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w stosunku do poprzedniego limitu punktów sprzedaży alkoholu. W efekcie zlikwidowano wolne limity zezwoleń. Od roku 2021 liczba składanych wniosków o udzielenie zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przewyższa ustalone limity tychże zezwoleń.

Zaistniała sytuacja powoduje wydawanie przez organ zezwalający w określonych przypadkach decyzji odmownych, tj. o nieudzielenia zezwolenia i jest przejawem faktycznego ograniczania dostępności alkoholu oraz realizacji celu ustawy.

Aktualnie wyniki badania, jak i dane instytucjonalne w porównaniu do roku poprzedniego nie potwierdzają nasilania się problemów związanych z alkoholem lecz względną ich stabilizację.

Z uzyskanych badań wynika, że za ograniczeniem ilości punktów sprzedaży jest 30% badanych, 30% jest przeciwnego zdania, natomiast 40% zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

W związku z tym nie ma konieczności ograniczania dostępności alkoholu poprzez dalsze zmniejszanie limitów zezwoleń na jego sprzedaż. W celu kompleksowego ograniczania dostępności napojów alkoholowych należy, także zintensyfikować działania mające na celu przestrzeganie przez

sprzedawców alkoholu ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu, co potwierdzają wnioski z badań ankietowych.

5. Zasoby : na terenie Gminy Pułtusk rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmują się:

- a) Urząd Miejski,
- b) Gminna Komisja Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych,
- c) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- d) Klub Integracji Społecznej i Samopomocy działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
- e) Centrum Integracji Społecznej,
- f) Punkt Informacyjno –Konsultacyjny,
- g) szkoły podstawowe,
- h) szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Samorząd Powiatowy,
- i) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- j) Miejskie Centrum Kultury i Sztuki,
- k) Komenda Powiatowa Policji,
- l) Powiatowy Urząd Pracy,
- ł) Sąd Rejonowy,
- m) Szpital Powiatowy Gajda-Med,
- n) poradnie uzależnień i współuzależnień,
- o) poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- p) parafie,
- r) lokalni liderzy profilaktyki,
- s) organizacje pozarządowe i stowarzyszenia oraz kluby sportowe prowadzące działalność w zakresie profilaktyki.

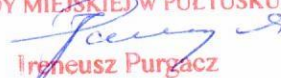
PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PULTUSKU

Ireneusz Purgacz

**Wnioski i rekomendacje do podejmowania działań w roku 2022, wynikające z diagnozy
w zakresie czynników ryzyka i czynników chroniących w środowisku szkolnym.**

Uwzględniając przeprowadzone diagnozy, szkoły podstawowe Gminy Pułtusk wskazały do realizacji w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej następujące działania w ramach Programu:

1. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Domowi Detektywi”.
2. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Fantastyczne Możliwości”.
3. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Apteczka pierwszej pomocy”.
4. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „ Archipelag Skarbów”.
5. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” („Wychowywać to kochać i wymagać” - trening umiejętności wychowawczych).
6. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Unplugged”.
7. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Profilaktyczny Bank Dobrych Praktyk”.
8. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Trzy kota”.
9. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Debata”.
10. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Przyjaciel Zippiego”.
11. Realizacja programu profilaktycznego „Trzeci Elementarz czyli Program Siedem Kroków – ETOH”.
12. Organizacja zajęć dotyczących przyczyn i konsekwencji używania substancji uzależniających.
13. Organizacja apeli, koncertów i spektakli profilaktycznych, filmów i prezentacji na temat mechanizmu uzależnień.
14. Organizacja zajęć pozalekcyjnych - „Baw się z kolegami – nie telefonami”.
15. Organizacja Lokalnej burzy mózgów.
16. Organizacja Gminnej Gali Profilaktyki Lokalnej.
17. Organizowanie konsultacji z psychologiem i pedagogiem dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
18. Udział w kampaniach „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na Rodzinę”, „Bezpieczna szkoła, bezpieczny uczeń”.
19. Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli pod tytułem „Bezpieczna szkoła, bezpieczny uczeń”.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Ireneusz Purgacz

1. Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 900 zł brutto za:

- 1) Koordynację i bieżące nadzorowanie realizacji zadań objętych Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 2) Nadzór nad przygotowaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 3) Nadzór nad prowadzeniem bieżącej dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii;
- 5) Udzielanie pomocy merytorycznej podmiotom realizującym zadania objęte Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 6) Koordynowanie i inicjowanie działań zwiększających skuteczność i dostępność terapii uzależnień;
- 7) Sporządzanie wniosków do sądu celem nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz występowanie przed Sądem;
- 8) Dyżury pełnione w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 9) Koordynowanie działań osób pracujących przy opracowaniu wyników diagnozy problemów społecznych oraz monitorujących przebieg realizacji zadań w zakresie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 10) Współpracę z lokalnymi mediami i prowadzenie merytorycznej oceny strony internetowej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 11) Pracę w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 12) Przewodniczenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 13) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 14) Nadzór nad przygotowaniem lokalnych aktów prawnych (uchwał i zarządzeń) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- 15) Udział w rozmowach motywacyjno-interwencyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu bądź nadużywającymi alkoholu.

2. Zastępcy Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 600 zł brutto za:

- 1) Pełnienie zastępstw w trakcie nieobecności Przewodniczącego Komisji w zakresie jego obowiązków;
- 2) Wykonywanie czynności członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określonych w pkt III;
- 3) Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych (w tym sporządzanie protokołów kontroli), składanie wyjaśnień dotyczących kontroli właściwym organom.

3. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500 zł brutto za wykonywanie niżej określonych czynności:

- 1) Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego:
  - a) przyjmowanie zgłoszeń osób do leczenia odwykowego,
  - b) sporządzanie wezwań do osób na rozmowy motywacyjne do podjęcia leczenia odwykowego,
  - c) przeprowadzanie z osobami zgłaszanymi rozmów motywacyjnych mających na celu podjęcie leczenia odwykowego,
  - d) sporządzanie wezwań i monitorowanie osób w zakresie leczenia odwykowego,
  - e) prowadzenie dokumentacji (protokoły, itp.) dotyczące osób zgłoszonych na leczenie odwykowe.
- 3) Gromadzenie dokumentacji osób zgłoszonych do leczenia odwykowego;
- 4) Udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych, sporządzanie protokołów kontroli oraz wyjaśnień i opinii pokontrolnych, w tym wniosków o cofnięcie zezwolenia;
- 5) Opiniowanie wniosków dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 6) Wszczywanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- 7) Udział w grupach roboczych powoływanych do przeciwdziałania przemocy w konkretnej rodzinie;
- 8) Pełnienie dyżurów w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 9) Udzielanie wyjaśnień i porad osobom i rodzinom z problemem alkoholowym;
- 10) Monitorowanie realizacji programów profilaktycznych przez organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne Gminy Pułtusk, finansowanych ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 11) Przygotowywanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych do przeprowadzenia akcji profilaktycznych.

4. Przewodniczącemu oraz członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługują należności z tytułu podróży służbowej przy zastosowaniu odpowiednich postanowień rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Ireneusz Purgacz

Uzasadnienie
do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2024

W świetle przepisu art. 4¹ ust. 2 i 2a znowelizowanej ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.) realizacja zadań własnych gmin w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem Gminnego Programu są, także zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

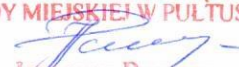
Gminny Program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Podobnie, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.) realizacja zadań własnych gmin w zakresie przeciwdziałania narkomanii prowadzona jest w ramach programu, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 ustawy o o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (GPPiRPA i PN).

W świetle przepisu art. 21 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. :

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w brzmieniu dotychczasowym,
  - 2) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w brzmieniu dotychczasowym,
- zachowują moc do dnia uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r.

Z tych względów niniejsza uchwała dotyczy uchwalenia jednego wspólnego programu w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Ireneusz Purgacz